

PISANI PRIKAZ PRAKTIČNOG RADA

Naziv proizvoda: **Etno torba - Poljičanka**

Učenička zadruga: UZ Lavanda i ruzmarin

Odgojno-obrazovna ustanova: OŠ Jesenice

Učenici / zadrugari (ime, prezime / razred):

Matea Smoljanović

Maja Rakuljić

Mentor/ica: Darija Mladin

Mjesto i datum: Dugi Rat, 16. svibanj 2023.

Sadržaj:

Uvod

Koraci u izradi „Poljičanke“

Tkanje

Krojenje i šivanje

Povezivanje otkanog i šivanog

Izrada ambalaže

Gotovi proizvod, deklaracija i cijena

Uvod

Etno torba - „Poljičanka“ sa uzorkom poljičke pregače izrađenu od prirodnih materijala povezuju dva trenutka: nostalgичno jučer sa modernim sadašnjim trenutkom. Namijenjena je za trenutke u kojima želimo naglasiti i dati važnost baštini, svečanijim pa i manje svečanim trenutcima. Izrada je ručna uz trud da se koriste kad god je to moguće ostaci niti vune kao i gotovih materijala kao što su žutac, keper...

Vrijeme tkanja je zaseban proces i zahtijeva vremena od 3-4 sata, vrijeme šivanja traje otprilike isto.

Potreban pribor i materijal:

Drveni okvir sa čavlicima udaljenim 7mm
postaje tkalački stan

Vuna u bojama poljičke pregače

Igla koja služi kod tkanja na malom tkalačkom stanu

Češalj za poravnavanje niti vune na tkalačkom stanu

Ostatci kepera ili žutaca

Ostatci bjelog filca

Papir za kroj

Metar

Krojačka kreda

Škare

Konac i igla

Pribadače

Patent

Šivaći stroj

Stopica za patent

Karton iz mapa za izradu ambalaže

Ravnalo

Ljepilo

Proces izrade obuhvaća:

1. Proces tkanja
2. Proces krojenja i šivanja
3. Povezivanje otkanog i šivanog
4. Izrada ambalaže

1. PROCES TKANJA

Da bi dobili otkani uzorak koji ćemo uklopiti u našu Poljičku torbicu važno je znati da:

“ Tkanje umiruje čovjeka.“

Tkati smo učili u Centru „Juraj Bonaći“

Slika 1.a) Snovalo, u Centru „Juraj Bonaći“ služi za profesionalno tkanje

Slika 1.b) Snovali smo i mi učeći proces od stručnjaka, inženjera

No za tkanje - još uvijek ne možemo nabaviti pravi tkalački stan, te se koristimo priručnim *tkalačkim stanom* izrađenim od drvenog okvira i čavlića posloženih otprilike na udaljenosti od 7 mm.

Slika1.c) Drveni okvir bez niti

1 b.)U svim uputama za tkanje nalazimo okomito posložene niti koje se zovu niti **osnove**.

Za niti osnove uzeli smo crvenu vunu. (Za izradu osnove može se koristiti specijalizirani konac)

Slika2. Drveni okvir sa nitima osnove specijaliziranog konca domaćeg proizvođača.

Slika 2.a. i 2b.) Drveni okvir sa izrađenom osnovom od crvene vune

Broj niti osnove **ovisi o širini** onog što želimo dobiti kao rezultat tkanja.

Slika 3. Okvir tkalačkog stana sa uzorkom određene širine

1d). Vuna, koju ćemo dalje koristiti za tkanje tj. za niti koje se nazivaju **potka**, odabrana je prema bojama poljičke pregače . To su crvena, zelena, žuta, plava i bijela.

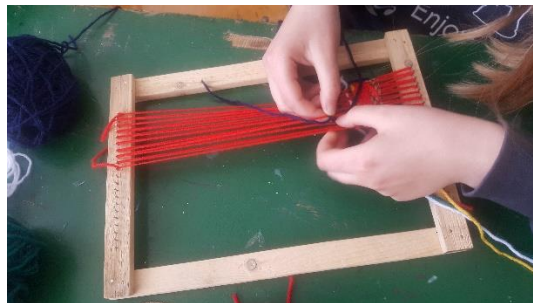

Slika 4. Vuna u bojama pregače

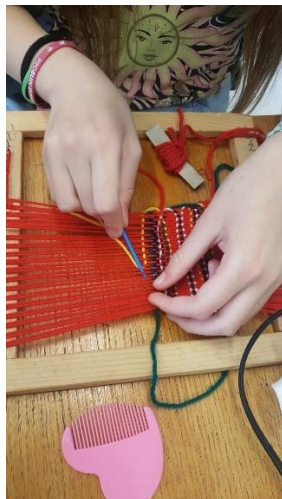
1.d) Niti potke, (vodoravne niti) provlačimo naizmjenično jednu poviše, jednu nit ispod niti osnove, iglom, lađicom ili samim prstima.

Slika 5. Podizanje svako druge niti osnove i provlačenje potke, lađicom

Slike 5.a i b.) Podizanje svako druge niti osnove i provlačenje niti potke, prstima

Slika 5.c) Podizanje svako druge niti osnove i provlačenje niti potke, plastičnom iglom

Pri tkanju promatramo originalan uzorak poljičke pregače. Ako je nit u originalnom uzorku bijele boje, uzimamo vunu bijele boje, uzimamo bijelu nit i provlačimo s jedne na drugu stranu, naizmjenično iznad pa ispod niti osnove. Tako nastavljam i sa nitima u drugim bojama prema originalnom uzorku.

Slika 5. Vidljivost procesa tkanja

Slika 6. Poljička pregača

Slika 7. Otkani uzork po uzoru na originalnu poljičku pregaču

Prateći uzorak dobivamo onakve redove vune koji će nam oslikati isti uzorak pregače na tkalačkom stanu.

Kada smo postigli otprilike željenu veličinu i izgled uzorka, proces tkanja se privodi svom završetku.

1.f)) Niti osnove zajedno sa otkanim uzorkom se mogu skinuti sa čavlića ili jednostavno škalicama prerezat. Krajeve niti osnove vezujemo u male uzlove kako bi sačuvali otkani dio.

Slika 8.) Otkani i skinut uzorak, vezani uzlovi na krajevima otkanog uzorka koji ne dopuštaju da se tkanje truni

1g.) Izrađujemo i resu ili vunenu loptu za završetak patenta. Vunena lopta se radi po principu namatanja vune na karton s otvorom u sredini. Namotano režemo po vanjskom rubu kartona. Niti vune ostaju u sredini, vežemo ih u snop i kuglica je gotova.

Slika 10a.) Namotana vuna na kartončiću prije postupka izrezivanja

1h) Nit koja povezuje kopču patenta i kuglicu može se ojačati npr. da izgleda kao mala pletenica, ili zasukati nekoliko puta, da cjelokupna nit dobije na čvrstini.

Slika 10. Vuunena kuglica ili resa

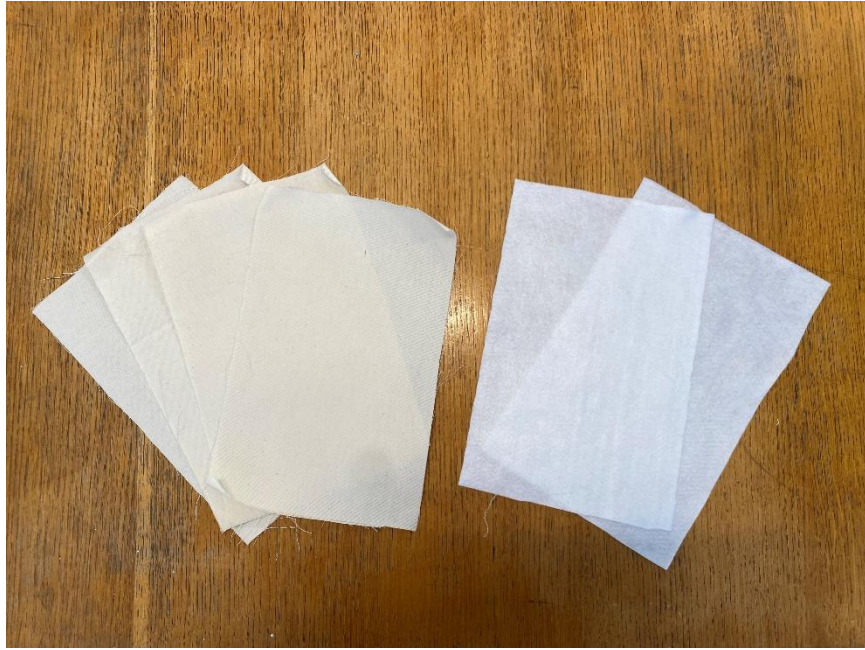
2. PROCES KROJENJA I ŠIVANJA Upute za šivanje:

Na žutac ili krep (poželjno je da to budu ostatci od krojenja) prislonimo papir dimenzija 28x 18 centimetara,

Opčrtamo. Za jednu torbu koju ćemo nazvati Poljičanka, potrebna su nam četiri pravokutnika od glavnog materijala i dva od filca.

Krojimo pravokutnik 28x18cm

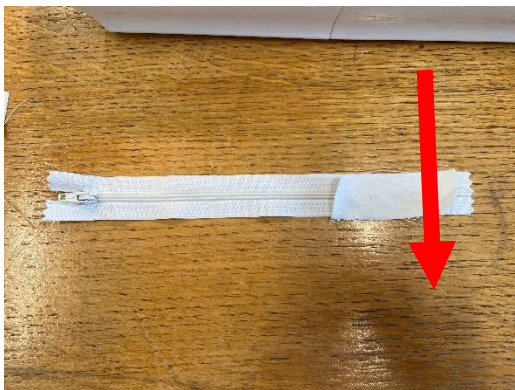
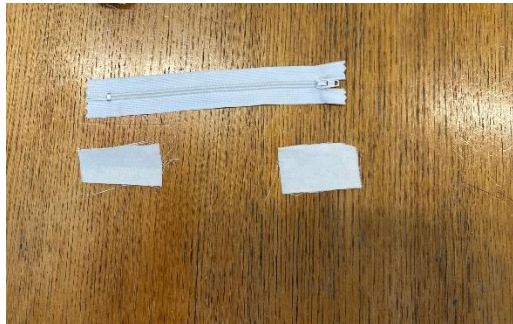

Potrebna četiri pravokutnika od glavnog materijala i dva od filca

Zatim iskrojimo još dva manja pravokutnika od glavnog materijala dimenzija 7x3 cm koji će nam poslužiti kod uglavljivanja patenta.

Jedan od dva manja pravokutnika prislanjamo na rub patenta koji je kopčom okrenut prema gore

Prošivamo pazeći da ne zahvatimo metalni dio zatvarača

Prošivamo zajedno pazeći da ne zahvatimo metalni dio zatvarača. Višak sa strana odrežemo tj. *izjednačimo krajeve u širini patenta.*

To isto ponavljamo i s druge strane zatvarača, pazeći da metalni vrh zatvarača na kraju cijelog postupka ostane slobodan za otvaranje i zatvaranje torbice.

Zatvarač presavijemo sa prošivenim pravokutnicima i od sredine odmjerimo 12,5 cm. Višak odrežemo. U konačnici smo dobili dužinu zatvarača sa dodacima koji odgovara stvarnoj dužini torbice od 25 cm.

Odmjerimo dužinu gotove torbice 25 cm, ostatak odrežemo

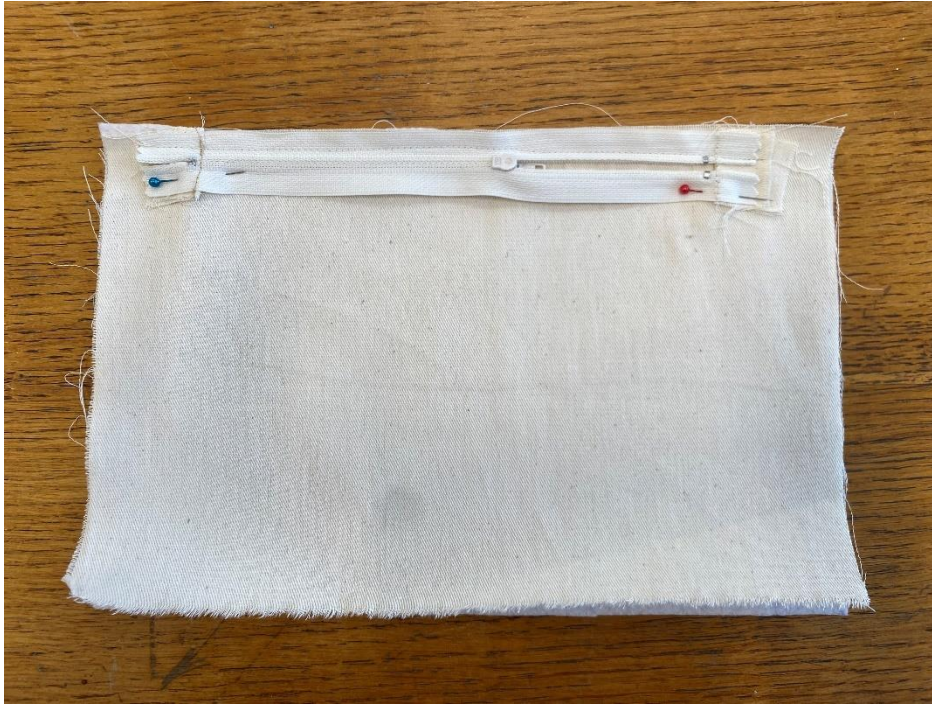
3. Primamo zajedno iskrojene dio filca i glavnog materijala

Uzimamo jedan sloj filca, jedan glavnog materijala

Zatvarač sa dodanim pravokutnicima okrenemo naopačke.

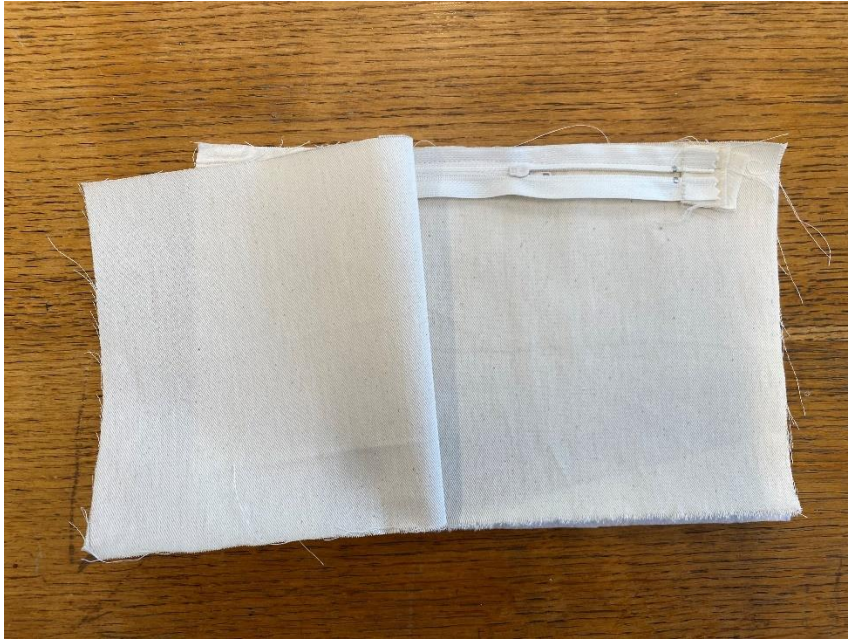
Zatvarač postavljamo na zajedno prislonjen dio filca i glavnog materijala.

4. Prošivamo uzduž zatvarača.

5. Tada povezujemo i iskrojeni pravokutnik za unutarnji dio tj. za postavu Poljičanke..

Pridružujemo iskrojeni dio za unutrašnjost Poljićanke

Unutarnji dio torbice postavljamo uz rub patenta i prošivamo.

Poljićanke u izradi istoimenog proizvoda

Prošivanje vanjskog, unutarnjeg dijela i umetka od filca na način da unutarnji dio torbice postavljamo uz rub patenta. Kod prišivanja dobro je koristiti (specijaliziranu) stopicu za patent.

Time povezujemo patent i postavu.

To isto ponovimo i sa druge strane.

Dobili smo torbico koja ćemo postaviti ispruženu na podlogu.

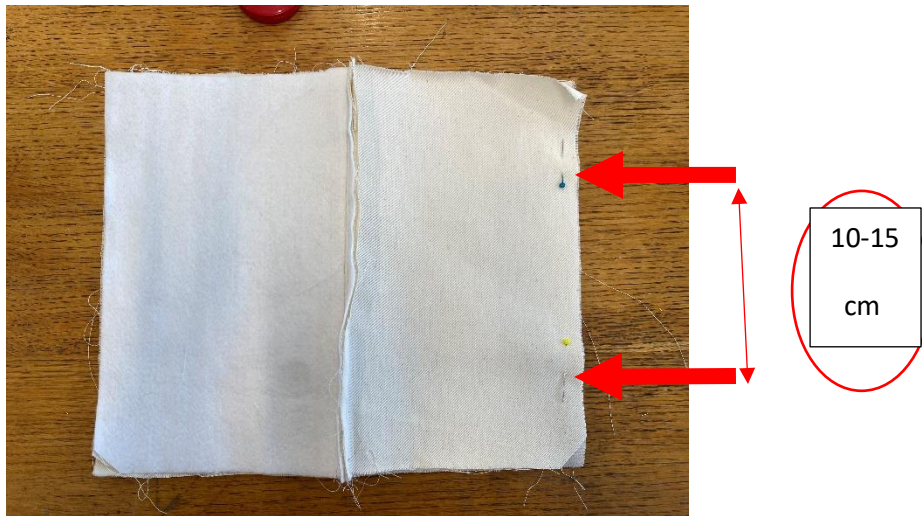
Okrenemo torbicu potpuno ispruženu sa zatvaračem prema dolje.

Torba sa zatvaračem okrenutim prema podlozi

Zapeglamo te, rukama poravnamo sve.

Uzimamo dvije stranice koje služe kao postava torbice jednu uz drugu prebacujući ih na jednu stranu radne podloge dok na drugoj strani radne podloge ostaju dvije stranice filca i dvije vanjske stranice torbice.

Na slici, lijevo su dvije stranice filca i dvije vanjske strane torbice,

a desno su dvije stranice koje služe kao postava torbice. Ostavljamo otvor 10-15 cm.

Na onom dijelu torbice koji sačinjavaju dva pravokutnika za postavu ostavljamo otvor otprilike 10-15cm, označimo ga kredom i pribadačama. Označeni, a ne prošiveni dio otvora poslužit će nam da kroz njega kada bude gotova torbu možemo izvući prema van na pravu stranu.

Prije nego krenemo s prošivanjem torbice koja je i dalje isto položena tako da su stranice postave na zasebnoj strani, otvaramo patent do pola i tek tada krećemo povezivati strojem. U protivnom bude li zatvarač zatvoren također torbicu nećemo moći izvući na pravu stranu.

Prošivamo 1,5 cm od ruba tkanine duž cijele dužine svih stranica ostavljajući predviđeni otvor na postavi torbice i zatvarač torbice ostavljen do pola otvoren

Prošivenu torbicu preokrenemo s naličja na lice kroz otvor na postavi.

Kroz otvor torbicu preokrećemo na lice

Pomažemo se škaricama za izvlačenje kutova

Postavu izvučemo, a ostavljeni otvor na postavi zašijemo.

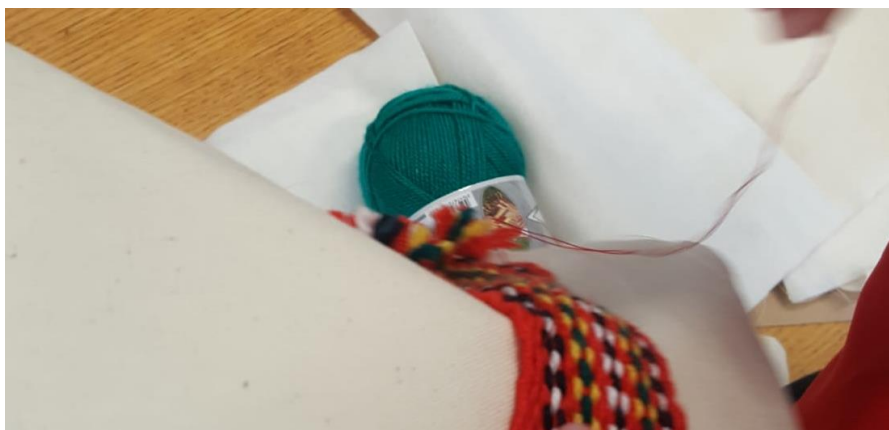

Prošivanje otvora na postavi

Poljičanka u drugom koraku krojenja i šivanja

3. POVEZIVANJE OTKANOG I ŠIVANOGA

Slika 1. Iglom i koncem povezujemo otkani dio sa sašivenom Poljičankom

Vezujemo za kopču zatvarača resu ili kuglicu od vune.

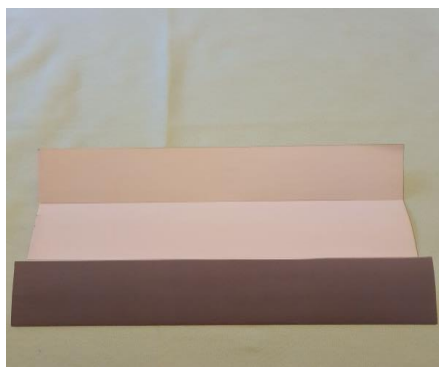
4. IZRADA KARTONSKE AMBALAŽE

4a.) Hamer papir veličine 60cm×60cm presaviti na pola (Sl. 1.)

(Slika 1.)

4.b) Presaviti gornju i donju stranicu do sredine (Sl. 2.)

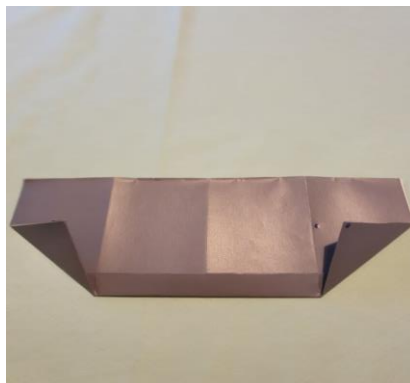
(Slika 2.)

4.c) Sve rastvoriti, papir okrenuti i presaviti na pola (Sl. 3.)

(Slika 3.)

4.d) Donji rub presaviti 2cm; desni kut presaviti do prve crte i ponoviti s lijevim kutom (Sl. 4.)

(Slika 4.)

4.e) Sve otvoriti; desnu i lijevu četvrtinu pritisnuti na sredinu uzduž dijagonale (Sl.5.)

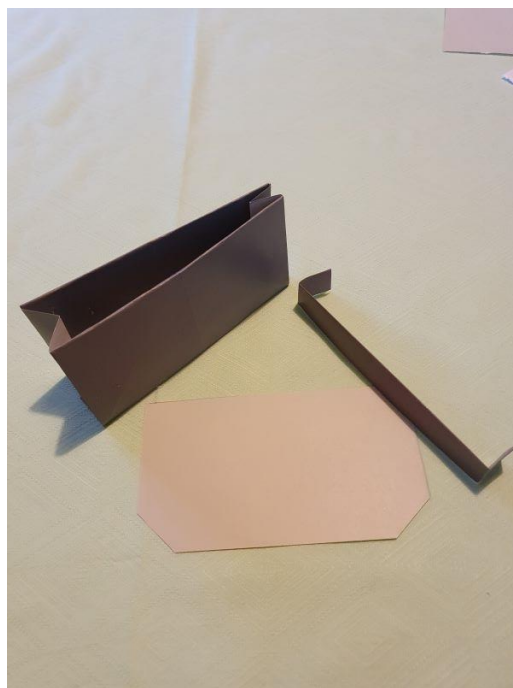
(Slika 5.)

4.f) Presaviti dio u unutrašnjost torbice i sve ponoviti s druge strane (Sl.6.)

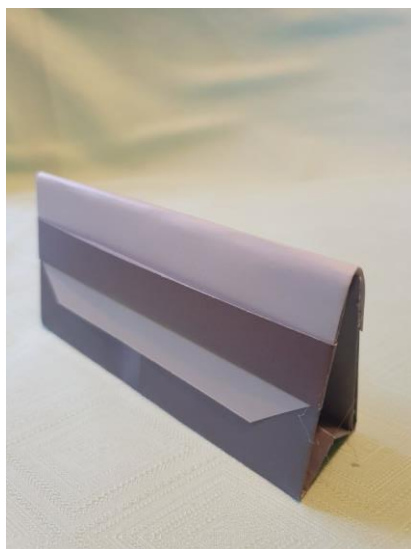
(Slika 6.)

4.g) Traku od hamer papira veličine 35cm×4cm presaviti na pola i zalijepiti s prednje strane (sl. 7.)

(Slika 7.)

4.i) Rebrasti karton(boje kartona iz mape se mogu kombinirat) prerezati na pola i odrezati dva kuta za prednji dio poklopca, nasuprotnu stranicu zalijepiti na stražnju stranu torbice 5cm od vrha. (Sl.8.)

(Slika 8.)

5.AMBALAŽA I GOTОВI PROIZVOD SA DEKLARACIJOM

Etno i eko torba „Poljičanka“ na putu u svijet:

Slika 1- Gotovi proizvod

Slika2. Izlog: Poljičanka u eko ambalaži

Zajedno: Poljičanke sa Poljičankama

Slika 3. Deklaracija je naljepljena na dno torbice, sadrži naziv proizvoda, njegov sastav, logo zadruge i cijenu. Naljepljena je na dnu ambalažiranog proizvoda te tako ne remeti jednostavnu liniju izrađene eko ambalaže od školskih mapa i ostataka kartona ili hamera, a ipak daje uz reklamnu „kartolinu“ naknadno dolje navedenu) najnužnije podatke potencijalnom kupcu.

„Poljičanka“

Etno torba s otkanim uzorkom
jeseničke pregače

Cijena: 25,00 EUR

Dimenzija: 25x15cm

Proizvođač:

UZ "Lavanda i ruzmarin"

OŠ Jesenice, Dugi Rat

Sastav: keper, vuna, filc, zatvarač

Godina proizvodnje: 2023.

Zemlja podrijetla: Hrvatska (Croatia)

Slika 4 Listić dodatni kao prilog na izložbenom stolu i kupcu uz samu torbicu